



Městský úřad Nový Jičín

Odbor územního plánování a stavebního řádu

Váš dopis zn.:

ze dne:

Naše č.j.: MUNJ-119012/2026/ÚPSŘ-SI

Spis. značka: 20620/2026SI

Dle rozdělovníku

Vyřizuje: Bc. Eva Slováčková

Pracoviště: Masarykovo nám. 1

Telefon: +420 556 768 272

Datum: 09.10.2026

ROZHODNUTÍ

Městský úřad Nový Jičín, jako správní orgán, příslušný podle § 11 zákona č. 500/2004 Sb. správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) v souladu s § 2 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „InfZ“), posoudil žádost doručenou prostřednictvím datové schránky, evidovanou pod č. j. MUNJ-78021/2026/ÚPSŘ, kterou dne 01.10.2026 podala společnost:

Hubexo Czech Republic and Slovakia s.r.o., IČO 03441725, Klicperova č.p. 3208/12, 150 00 Praha-Smíchov

(dále „jen žadatel“), a po posouzení žádosti podle § 15 odst. 1 InfZ

z a m í t á

žádost o poskytnutí informací dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, v tomto rozsahu:

„Vážení,

dovoluji si Vás oslovit ve věci poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „InfZ“). Právo na informace je ústavně zaručeným právem zakotveným v čl. 17 odst. 1 a 5 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“), jakož i v čl. 10 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“) a v čl. 42 Listiny základních práv Evropské unie.

Tímto Vás žádám o poskytnutí kopií všech rozhodnutí a jiných dokumentů nahrazujících rozhodnutí vydaných Vaším stavebním úřadem v rámci územního, stavebního a společného řízení za období od 01. 07. 2026 do 30. 09. 2026, a to:

- podle nového stavebního zákona č. 283/2021 Sb., ve znění pozdějších předpisů,*
- podle předchozího zákona č. 183/2006 Sb. (rozhodnutí vydávaná podle přechodných ustanovení nového stavebního zákona).*

Požadujeme poskytnutí dokumentů pouze v případech, kdy je stavebníkem (investorem, žadatelem) právnická osoba a zároveň se jedná o pozemní stavbu (budovu). Rozhodnutí týkající se záměrů fyzických osob nežádáme. Dokumenty týkající se infrastruktury (bez ohledu na stavebníka) rovněž nežádáme.

ADRESA

Město Nový Jičín
Masarykovo nám. 1/1
741 01 Nový Jičín

KONTAKTY

ISDS: ywmb4nc
e-podatelna@novyjicin.cz
+420 556 768 222

WWW.NOVYJICIN.CZ

facebook.com/novyjicin
IČO 00298212

Požadované informace žádám poskytnout v elektronické podobě do datové schránky žadatele (ID: dc6q2wa) a to ve formátu PDF.

*Z působnosti této žádosti dále **vylučujeme** následující typy rozhodnutí a dokumentů (u nichž nedochází k zahájení fyzických stavebních prací, nebo u nichž již byly práce dokončeny):*

Dle zákona č. 183/2006 Sb.:

- kolaudační souhlas / kolaudační rozhodnutí (§ 122)
- rozhodnutí o předčasném užívání stavby
- rozhodnutí o zkušebním provozu
- dodatečné povolení stavby (§ 129 odst. 2 a násl.)
- územní rozhodnutí o změně využití území (§ 80)
- územní rozhodnutí o změně vlivu užívání stavby na území (§ 81)
- územní rozhodnutí o dělení nebo scelování pozemků (§ 82)
- rozhodnutí o ochranném pásmu (§ 83)

Dle zákona č. 283/2021 Sb.:

- kolaudační rozhodnutí (§ 230-235)
- povolení předčasného užívání stavby (§ 236)
- povolení zkušebního provozu (§ 237)
- povolení změny využití území (§ 215)
- povolení dělení nebo scelování pozemků (§ 216 a § 217)
- rozhodnutí o stanovení ochranného pásma (§ 218-220)
- dodatečné povolení stavby (§ 256)

Účastníci řízení, na něž se vztahuje rozhodnutí správního orgánu:

- Hubexo Czech Republic and Slovakia s.r.o., IČO 03441725, Klicperova 3208/12, 150 00 Praha 5-Smíchov

Odůvodnění:

Správní orgán na základě posouzení žádosti o poskytnutí informace žádost odmítl, jelikož žádost o informace dle InfZ vyhodnotil jako šikanózní jednání a jako zneužití práva na informace v souladu rozsudkem NSS čj. 1 As 17/2008-67 ze dne 7. 5. 2008, který uvádí následující:

„Právo na informace se řadí mezi politická práva jednotlivců. Jeho smyslem se kontrola činnosti veřejné správy (resp. tzv. povinných osob), mimo jiné též kontrola vynakládání veřejných prostředků a hospodaření s veřejným majetkem.“

Zneužití práva se často projevuje v jednání osob vůči orgánům veřejné moci. Výše uvedená žádost a obdobná podání směřující vůči orgánům veřejné moci pak ochromují jejich činnost. Ty jsou přehlcneny a nemohou se naplno věnovat vyřizování jiné agendy.

Státní orgány a orgány státní samosprávy mají povinnost přiměřeným způsobem poskytovat informace o své činnosti, **základní smysl a účel InfZ je však kontrola výkonu veřejné moci.** Judikatura správních soudů spatřuje smysl a účel informačního zákona zejména jako prostředek účinné sebereflexe veřejné moci a prostředek prevence, když povinnost zodpovědět dožadované informace zpravidla vede veřejnou moc k tomu, aby se chovala řádněji, než kdyby se veřejné kontroly nemusela obávat.

Správní orgán dle všech dostupných podkladů (žádost, webové stránky žadatele atd.) dovodil, že cílem podání žádosti jsou pouze soukromé zájmy žadatele a jedná se tedy o institut zjevného zneužití práva na informace ve veřejném právu tak, jak tento institut pojímají správní soudy.

Jedná se o opakované, pravidelně zasílané žádosti stejného subjektu o informace mířící na všechny stavební úřady v ČR, dříve pod názvem Istav Media, nyní Hubexo.

Požadovaný obsah nynější žádosti je fakticky podobný jako dřívější dlouholetá aktivita žadatele. Žádosti jsou zasílány čtvrtletně, automaticky hromadně, předchozí ve státní svátek 01.01.2026, další 04.04.2026, další 01.07.2026 a nyní automaticky 01.10.2026.

Žadatel systematicky a s pravidelnou čtvrtletní periodicitou (jak sám v žádostech uvádí) shromažďuje rozsáhlé soubory dat od velkého množství stavebních úřadů v celé ČR, které následně formou předplatného zpeněžuje. Je zřejmé, že svou podnikatelskou činnost tak založil na činnosti, kterou však delegoval na povinné subjekty. Tato činnost však není smyslem zákona o svobodném přístupu k informacím, dochází k jeho obcházení, a to právě tím, že žadatel coby podnikatel, břemeno rutinního sběru, třídění a zpracování informací, což je předmětem jejího podnikání, přenesl na veřejnou správu.

Opakování podávání žádostí stejným žadatelem obsahujících velké množství požadovaných informací není samo o sobě projevem zneužití práva na informace. Zákon o svobodném přístupu k informacím s takovou situací počítá a umožňuje povinné osobě jak prodloužit lhůtu pro vyřízení žádosti, tak požadovat úhradu za mimořádně rozsáhlé vyhledávání. O zneužití práva na informace se však bude jednat tehdy, když k četnosti žádostí či požadovaných informací přistoupí další faktor nepochybně indikující zneužití tohoto práva – tedy znak mající charakter určitého osobního postoje žadatele k požadovaným informacím nebo k povinnému subjektu, např. právě v podobě výše uvedené. Jak je uvedeno, účelem poskytování informací na základě informačního zákona je totiž primárně kontrola veřejné správy, zejména pak kontrola vynakládání veřejných prostředků a kontrola hospodaření s veřejným majetkem.

Dle notářského zápisu ze dne 19.05.2025 došlo ke změně názvu obchodní společnosti Istav Media s.r.o. na Hubexo Czech Republic, s.r.o. (dále jen společnost). Tato skutečnost byla do veřejného rejstříku zapsána dne 01.06.2025. Uvedená společnost dlouhodobě zpracovává a aktualizuje informace o plánovaných stavbách napříč Českou a Slovenskou republikou. Mezi zdroje informací patří i údaje poskytnuté přímo stavebními úřady na základě žádostí podle zákona o svobodném přístupu k informacím. Povinnému subjektu zasílá žádosti od roku 2020, dosud byly vyřizovány.

Zákon o svobodném přístupu k informacím sice nezná zneužití práva na informace žadatelem jako speciální důvod pro neposkytnutí informace (odmítnutí žádosti), soudní judikatura nicméně odmítnutí žádosti z tohoto důvodu připouští a chápe ji jako tzv. faktický důvod.

Právo na informace je jedním ústavou chráněných politických práv dle čl. 17 odst. 5 Listiny základních práv a svobod. Toto základní právo a jemu odpovídající povinnost orgánu veřejné moci je klíčovým prvkem vztahu mezi státem a jednotlivcem. Jeho smyslem je participace občanské společnosti na věcech veřejných. Tzn., že informování veřejnosti se týká fungování veřejné moci jako takové; pomocí těchto informací ji může veřejnost kontrolovat. Díky otevřenému přístupu k informacím mohou jednotlivé subjekty nejen lépe porozumět rozhodnutím veřejné správy, ale také aktivně přispívat k transparentnosti a efektivnímu fungování státních institucí. Společnosti, které se specializují na shromažďování a analýzu údajů, tak napomáhají vytváření prostředí založeného na důvěře a odpovědnosti veřejných činitelů vůči občanské společnosti, což je předpokladem demokratického a spravedlivého procesu rozhodování.

V tomto kontextu je zásadní, aby byly informační toky nejen otevřené a dostupné, ale také přesné a pravidelně aktualizované. Efektivní sdílení dat mezi státními orgány a soukromým sektorem přispívá ke kultivaci veřejného prostoru, posiluje kvalitu rozhodování a umožňuje vznik inovativních řešení ve prospěch celé společnosti. Transparentnost a včasné poskytování informací vytvářejí základnu pro informovanou debatu a podporují aktivní zapojení občanů do veřejného života, čímž dále posilují legitimitu veřejné moci.

Správním orgánem však na internetových stránkách společnosti Hubexo Czech Republic, s.r.o. <https://www.istav.cz/cs> bylo zjištěno, že všechny poskytnuté informace, rozhodnutí, stavební

zakázky, projekty a plánované stavby v Česku a Slovensku jsou obsažené v aplikaci „Služba ISTAV SMART“. Aplikace však není volně dostupná.

Žadatel v žádostech uvádí údajný veřejný prospěch z databáze, tato však není přístupná. Navíc uvedená argumentace začala být žadatelkou uváděna až poté, co především větší povinné subjekty, především městské části v hlavním městě Praze, Středočeském, Jihomoravském, Královéhradeckém, Libereckém, ale i dalších krajích, začaly hromadně žádosti odmítat pro zneužití zákona a jako dlouhodobě obtěžující, když žadatelka získané informace pouze prodá v databázích. Zde je nutno uvést, že tato rozhodnutí o odmítnutí jsou krajskými úřady a Magistrátem hl. m. Prahy již více než rok pravidelně potvrzována (až na výjimky chybných rozhodnutí, chybně zvoleného postupu dle § 11a, formálních vad apod.) a je tedy patrná tendence tyto žádosti odmítat.

Žadatelem shromážděná data nejsou volně dostupná. Dle přílohy účetní uzávěrky k období končícímu 31.12.2025 je předmětem podnikání poskytování přístupu do databáze informačního servisu stavebních zakázek.

Získané informace tedy nejsou žadatelem nijak analyzovány, využity ke kontrole veřejné správy nebo poskytovány jako veřejná služba, a i když výše úplaty není na stránkách žadatele výslovně uvedena, tak přístup k nashromážděným informacím je technicky omezen. Tento postup jednoznačně svědčí o komerčním zhodnocování informací ze strany žadatele. Takový postup je však v rozporu s účelem a zejména pak smyslem informačního zákona, jehož cílem je zajištění transparentnosti výkonu veřejné moci, nikoliv zajišťování zdrojů dat pro podnikání, byť v běžném rozsahu nejde v případě komerčního zájmu o rozpor s právem na informace.

I když se na neposkytnutí vyžádané informace nevztahuje některý z věcných důvodů pro odmítnutí poskytnutí informace, je v tomto případě zjevná a nespochybnitelná souvislost mezi žádostmi o informace a jejich zprostředkování dalším stranám za finanční úhradu. Z veřejně dostupných zdrojů, kterými jsou internetové stránky obecních úřadů v rámci České republiky, u kterých je zřízen stavební úřad, lze dohledat, že žadatel takto postupuje systematicky u velkého počtu povinných subjektů.

Je zjevné, že pokud by šlo skutečně o kontrolu činností veřejné správy, žadatel by získané informace zveřejňoval bezplatně, nikoliv za úhradu, ve formě statistik, nebo studií, jako to například dělá Hlídač státu, sdružení Oživení apod. Činnost žadatele při získávání informací tak směřuje k obcházení smyslu zákona o informacích, když prostřednictvím získaných dat systematicky realizuje svoji podnikatelskou činnost založenou na hromadném sběru veřejnoprávních dokumentů. V tomto širším kontextu je nezbytné trvat na důsledném respektování základních principů otevřenosti a rovného přístupu k informacím, které mají být určeny všem zájemcům, zejména pokud jde o údaje vznikající při výkonu veřejné správy. Je třeba zdůraznit, že role veřejných institucí i soukromých společností působících v oblasti zpracování a šíření dat by měla být podřízena požadavkům na férovou a nediskriminační dostupnost informací, které mají sloužit veřejnému zájmu, nikoli pouze úzkému okruhu komerčních subjektů. Příklad společnosti Hubexo Czech Republic and Slovakia s.r.o. tak představuje určité varování před rizikem privatizace veřejných dat, která by mohla ohrozit důvěru občanů v transparentnost a otevřenost státní správy a vést k omezení jejich možností aktivně a smysluplně se podílet na veřejném životě.

Správní orgán s ohledem na obsah žádostí žadatele došel k závěru, že žadatel podáváním žádostí o informace podle InfZ nesleduje zákonem předpokládaný účel, tedy získání informací z veřejné sféry a především kontrolu veřejné sféry. Z tohoto důvodu byla žádost zamítnuta. Zasílání žádostí stovkám stavebních úřadů zjevně přesahuje rámec běžného uplatňování práva na informace a zároveň neslouží ke kontrole veřejné správy, jak bude přiblíženo.

Informační zákon sice výslovně neupravuje způsob vyřízení žádosti o poskytnutí informací v případě, kdy povinný subjekt dospěje k závěru, že žadatel právo na informace zneužívá, takový postup však dlouhodobě připouští judikatura správních soudů, která zneužití práva na informace chápe jako „faktický“ důvod pro odmítnutí žádosti (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu

ze dne 27. března 2012, č. j. 9 Ans 7/2012-56, kde možnost odmítnutí žádosti soud nevyloučil). Judikatura správních soudů tedy připouští možnost odmítnutí žádosti i bez výslovného odkazu na konkrétní ustanovení informačního zákona za předpokladu, že v případě žadatele jde o zneužití práva na informace (žádost je v tomto případě odmítána odkazem na § 15 odst. 1 InfZ). Nejčastěji byl takový postup odmítnutí mimo výslovné zmocnění v InfZ využíván pro šikanu a nepřiměřenou zátěž a útoky na konkrétní úřední osobu, tyto nejčastější důvody pak byly inkorporovány do zákona novelou, a to v podobě § 11a InfZ. Nejde ale o jediné důvody pro odmítání pro zneužití práva. Důvodová zpráva k zákonu č. 241/2022 Sb., kterým se mění zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „novela“), uvádí, že novela napravuje formální deficit informačního zákona a výslovně zavádí možnost odmítnutí žádosti pro dva typické případy zneužití práva na informace. Dále však uvádí, že „Návrh z potencionálních případů zneužití práva na informace specifikuje dva nejtypičtější případy, a to podle dovoditelného účelu podané žádosti. Návrh tedy není taxativní s tím, že by postihoval veškeré myslitelné případy zneužití práva na informace, ale „vybírá“ pouze dva typické a v praxi se nejčastěji vyskytující případy zneužití práva na informace. Potencionálně totiž nelze vyloučit ani jiné případy zneužití práva na informace (ty bude případně dále možné „postihovat“ jako tzv. faktické důvody a žadatele odmítat. To poměrně brzy potvrdil Městský soud v Praze, v rozsudku MSPH ze dne 12.12.2023 17 A 77/2023–48: „§ 11a zákona č. 106/1999 Sb. představuje formální zakotvení ustálené judikatury, vztahující se k problematice zneužití práva na informace při podávání žádostí podle zákona č. 106/1999 Sb. Jak je výslovně uvedeno v důvodové zprávě, dva nejčastější důvody uvedené v samotném § 11a odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 106/1999 Sb. nepředstavují taxativní, ale pouze příkladný výčet. Stávající judikaturu správních soudů pak lze i nadále aplikovat pro případ zneužití práva na informace podle 11a zákona č. 106/1999 Sb.“ Výše uvedené dále v tomto případě potvrdil i NSS 13. 6. 2024, rozs. 9 As 26/2024-44.

Některé povinné subjekty aplikují § 11a InfZ, toto ustanovení zdejší správní orgán nevyužil a aplikoval odmítnutí pro zneužití práva na informace, což je i v souladu s názorem aktuální judikatury i nejnovější odborné literatury. „*Vyjdeme-li z obecného východiska, podle něhož jakékoli zneužití práva nepožívá právní ochrany, resp. není uplatňováním daného práva, lhotejno, zda je taková situace nějakým způsobem v zákoně popsána, nezbyvá než uzavřít, že jiné případy zneužití práva na informace bude i nadále možné chápat jako důvody pro faktické odmítnutí žádosti, a to v souladu s dosavadní judikaturou. Ostatně i správní judikatura, která se k užití tohoto nového paragrafu již vyjádřila, tento názor sdílí. Odkázat lze na rozsudky KS v Plzni č. j. 55 A 19/2024-30, bod 33 nebo MS v Praze č. j. 17 A 77/2023-48, bod 21, případně na rozsudek NSS č. j. 9 As 26/2024-44, body 25 a 27 (z něhož lze na takový závěr usuzovat alespoň implicitně).*

Nejvyšší soud v rozsudku ze dne 09.12.2015, sp. zn. 22 Cdo 5159/2014, uvedl, že „*zákaz zneužití práva je institutem ztělesňujícím korigující funkci principu poctivosti. Slouží k tomu, aby pomocí něj byla odepřena právní ochrana takovému výkonu práva, který sice formálně odpovídá zákonu či obsahu existujícího vztahu, avšak jenž je vzhledem k okolnostem případu nepřijatelný.*“ Dále uvedl, že „*za zneužití práva lze považovat výkon práva v rozporu s jeho účelem, kdy je právo vykonáno, ačkoliv nositel tohoto práva nemá žádný skutečný nebo jen nepatrný zájem na jeho výkonu* .

Ustálená judikatura NSS dospěla k závěru, že daný výčet obsažený v informačním zákoně není zcela vyčerpávající. Jedním z dalších důvodů pro odmítnutí žádosti o informace může být též zneužití práva, přestože tento důvod informační zákon výslovně nezmiňuje (srov. rozsudek rozšířeného senátu NSS ze dne 22.10.2014, č. j. 8 As 55/2012-62, č. 3155/2015 Sb. NSS, nálezn Ústavního soudu ze dne 29.06.2021, sp. zn. III. ÚS 3339/20, bod 66). Zneužitím práva se obecně rozumí „*situace, kdy někdo vykoná své subjektivní právo k neodůvodněné újmě někoho jiného nebo společnosti; takovéto chování, jímž se dosahuje výsledku nedovoleného, je jenom zdánlivě dovolené*“ (srov. rozsudek ze dne 10.11.2005, č. j. 1 Afs 107/2004-48, č. 869/2006 Sb. NSS). Zákaz zneužití práva ve veřejném právu má přitom mnoho podob a tváří (srov. rozsudek NSS ze

dne 26.04.2022, čj. 10 Afs 289/2021-42, č. 4358/2022 Sb. NSS, bod 15) a jednou z nich je i možnost omezení poskytnutí informací v situacích podobných projednávané věci. Podle rozsudku NSS ze dne 27.10.2022, č. j. 6 As 188/2021-57, č. 4416/2023 Sb. NSS, totiž „nelze vytvořit taxativní výčet situací, v nichž lze spatřovat zneužití práva. Zneužití práva může spočívat v opakovaném podávání žádosti o informace, které již dříve nebylo vyhověno (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 01.08.2022, č. j. 10 As 153/2020-43), ale i v podání žádosti s cílem „poškodit legitimní zájmy těch, o jejichž platech má být informováno (např. je šikanovat, vydírat, vyprovokovat vůči nim nenávisť apod.)“ (rozsudek č. j. 8 As 55/2012-62, bod 91).“ Šikana, nátlak a nepřiměřená zátěž povinného subjektu se pak novelou dostala přímo do InfZ. To ale neznamená, že jde o jediné InfZ definované a dovolené důvody odmítnutí pro zneužití práva.

Budeme-li vycházet z judikátů týkajících se práva na informace, jeden z prvních nálezů Ústavního soudu definuje smysl InfZ tak, že „Smyslem a účelem práva na informace je totiž veřejná kontrola výkonu státní (tedy i soudní) moci“ (Pl. ÚS 2/10 #1 Nález ÚS ze dne 30.03.2010).

Nejvyšší správní soud pak v judikatuře 6 As 189/2017 posuzoval zneužití práva na informace tak, že „...zneužití práva představuje obecný princip prostupující celým právním řádem, tudíž není nutné, aby byl výslovně upraven v zákoně o svobodném přístupu k informacím. Za zneužití práva v případě práva na informace je podle žalovaného možné považovat takové jednání, jehož cílem není kontrola veřejné moci, ale jiný cíl, např. snaha ovlivnit osobu rozhodující v jiné věci žadatele, či snaha určitou osobu difamovat z osobní msty....“

NSS v nálezu 6 As 68/2014-21 konstatoval, že: „[23] Smyslem práva na informace, které se řadí mezi politická práva jednotlivců, je především (i když ne výlučně) kontrola činnosti veřejné správy. Cílem této kontroly je zjistit skutečnosti rozhodné pro posouzení dodržování zákonnosti při jejím výkonu, porovnat je v konkrétním případě se zákonem stanovenými standardy činnosti správního úřadu, vyhodnotit případné odchylky od těchto standardů a při zjištění porušení zákonnosti navrhnout nebo přijmout odpovídající prostředky nápravy (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21.05.2009, č. j. 5 As 68/2008-67). [25] Přes svou důležitost není právo na informace řazeno mezi tzv. absolutní práva, nýbrž práva kvalifikovaná, která je možno za určitých okolností omezit...[32]. Je nepochybné, že zákonodárce zvolil široké pojetí přístupu k informacím, a to proto, aby zaručil možnost široké kontroly veřejné správy. Takto (široce) vymezené právo na informace může být i zneužitelné, a to tak, že ze strany žadatele o informace dochází k šikanóznímu výkonu práva na informace. Tento způsob výkonu práva nemůže požívat ochrany, neboť šikanující jej nevykonává s úmyslem kontrolovat veřejnou správu, nýbrž jej zneužívá k jinému účelu, jenž není v souladu se zamýšleným smyslem. [33] Institutem zneužití práva se Nejvyšší správní soud zabýval ve své judikatuře, např. v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 10.11.2005, č. j. 1 Afs 107/2004-48, publikovaném pod č. 869/2006 Sb. NSS, v němž zdejší soud konstatoval, že „[z]neužitím práva je situace, kdy někdo vykoná své subjektivní právo k neodůvodněné újmě někoho jiného nebo společnosti; takovéto chování, jímž se dosahuje výsledku nedovoleného, je jenom zdánlivě dovolené. O chování toliko zdánlivě dovolené jde z toho důvodu, že objektivní právo nezná chování zároveň dovolené a zároveň nedovolené; vzhledem k tomu, že ze zásady *lex specialis derogat legi generali* vyplývá, že zákaz zneužití práva je silnější, než dovolení dané právem, není takové chování výkonem práva, ale protiprávním jednáním (viz. Knapp, V.: *Teorie práva*. C. H. Beck, Praha, 1995, s. 184-185). Výkonu práva, který je vlastně jeho zneužitím, proto soud neposkytne ochranu.“ [34] Zákaz zneužití práva musí být chápán jako výjimka z pravidla. Nelze předem paušálně říci, kdy se o zneužití práva bude jednat a kdy nikoliv. Vše záleží na okolnostech konkrétního případu. Stanovením přesných pravidel by byl popřen smysl a samotná podstata institutu zákazu zneužití subjektivních práv, neboť tento institut se musí vyznačovat jistou obsahovou pružností, aby mohl reagovat na nekonečné množství životních situací, na něž nemůže ve své obecnosti právní norma pamatovat.“

Zákaz zneužití práva v oblastech práva veřejného i soukromého v minulosti opakovaně zdůraznil také Ústavní soud [např. nálezy ze dne 25.09.1996, sp. zn. III. ÚS 83/96 (N 87/6 SbNU 123; 293/1996 Sb.), nebo ze dne 08.09.2011, sp. zn. II. ÚS 2013/10 (N 154/62 SbNU 347)]. Za zneužití práva označil například „jednání, jehož cílem není dosažení účelu a smyslu sledovaného právní normou, nýbrž které je v rozporu s ustálenými dobrými mravy vedeno přímým úmyslem způsobit jinému účastníku újmu či se na jeho úkor obohatit“ [nálezy ze dne 04.06.2014, sp. zn. IV. ÚS 3402/13 (N 115/73 SbNU 793), bod 25].

Přesněji, v nálezu IV. ÚS 3402/13 ze dne 04.06.2014 také ÚS doslovně uvedl, že: „25. Ústavní soud považuje za nutné zdůraznit, že právo musí být především nástrojem spravedlnosti, nikoliv nástrojem, který by mohl být v důsledku mechanické aplikace, bez ohledu na smysl a účel toho kterého zájmu chráněného příslušnou normou, zneužíván k dosažení výhod. Za zneužití práva je nutné považovat i jednání, jehož cílem není dosažení účelu a smyslu sledovaného právní normou, nýbrž které je v rozporu s ustálenými dobrými mravy vedeno přímým úmyslem způsobit jinému účastníku újmu či se na jeho úkor obohatit.“

Právě takováto aplikace InfZ, který je vůči povinným subjektům přísný takovým způsobem, kdy povinný subjekt musí do 15 dnů, často bezplatně, zaslat všechny žadatelem požadované informace je takovým zneužitím práva. Nejen, že chybí smysl InfZ a práva na informace obecně – kontrola veřejné správy – ale InfZ je zneužíván bez ohledu na jeho smysl a účel, a to k obohacení žadatele, který žádnou kontrolu veřejné správy ani náznakem (dokonce ani předstíraně, jako to dělají někteří žadatelé), nevykonává. Absentuje zde cíl a smysl zákona, figuruje naopak prvek zneužití k dosažení výhod a snaha se na úkor veřejné správy (její povinnosti poskytovat rychle a plně informace) obohatit, jak je hodnoceno ve výše uvedeném nálezu IV. ÚS 3402/13 ze dne 04.06.2014.

Zdejší správní orgán postupoval velice obezřetně a zodpovědně žádost posoudil. Doposud žádosti vyřizoval. Po konzultaci o postupech jiných povinných subjektů i krajských úřadů přistoupil k odmítnutí po aplikaci principu zákazu zneužití práva.

V případě této posuzované žádosti pak jde o zcela jiný cíl, než je kontrola veřejné moci. Žadatele nijak nezajímá, zdali jsou vydaná rozhodnutí v oblasti stavebního práva správná, včasná, zdali není nadržováno některým stavebníkům apod. Jediným cílem je získaná data obratem zpeněžit a prodat jiným subjektům. Žadatel tuto skutečnost ani nijak neskrývá. Z internetových stránek žadatele je nepochybně zřejmé, že data slouží pro databázi nabízenou za úplat. V jedné z dřívějších žádostí uvádí, že „Získané dokumenty zároveň slouží i odborné veřejnosti (např. generálním dodavatelům, stavebním firmám, výrobcům a dodavatelům stavebních materiálů a řemeslníkům) k lepší orientaci v plánovaných stavebních záměrech a koordinaci kapacit.“

Zmiňovaná „podpora“ výrobců a dodavatelů je však možná pouze za úplatu, a to poměrně vysokou částkou (srov. Registr smluv <https://smlouvy.gov.cz/smlouva/31477952>, smlouva mezi Institutem plánování a rozvoje hlavního města Prahy a Istav Media/Hubexo, s roční platbou za databázi v 1 kraji, za 75 542 Kč, s historií zobrazených dat jen za 3 měsíce, smlouva je z r. 2024, nynější částka bude vyšší), nejde o veřejnou službu, hodnocení veřejné správy apod.

V případě žadatele nejde o poskytování informací pro statistiky, evidence, rozbor, kontrolu rozhodnutí a smluv a hospodaření veřejné správy, nejde ani o jejich využívání v rámci kontroly veřejné správy, ani o analýzu. Jde pouze o čisté přeprodání dat získaných zdarma (nebo v případě větších měst někdy za drobou úplatu za vyhledávání) na úkor veřejné správy, prostřednictvím zneužití InfZ.

Žadatelem jsou požadovány navíc informace týkající se především realizace staveb, a to nikoli např. výlučně staveb veřejné správy. Pokud by cílem byla kontrola veřejné správy, byl by navíc za minulých 5 let poskytování informací povinným subjektem již shromážděn dostačující vzorek pro jejich vyhodnocení.

Z dostupných skutečností je zjevné, že žadatel dlouhodobě realizuje podnikatelskou činnost spočívající ve hromadném podávání žádostí o informace (u povinného subjektu nejméně od července 2020), přičemž takto získaná data jsou dále využívána v rámci soukromoprávních aktivit, jejichž motivace je ryze ekonomická. Nejsou zveřejňována, analyzována, pouze nabízena v placené aplikaci. Tato praxe jde zjevně proti smyslu a účelu zákona, který byl přijat za účelem posílení transparentnosti veřejné správy a kontroly nad hospodařením s veřejnými prostředky. V posuzované žádosti nelze nalézt zcela žádný prvek, který by svědčil o snaze žadatele kontrolovat veřejnou správu či jinak přispět k otevřenosti, odpovědnosti a transparentnosti veřejných institucí. Naopak je patrné, že zde je dlouhodobě institut práva na informace využíván jako nástroj ke generování obsahu pro komerční aktivity, bez jakéhokoliv vztahu k veřejnému zájmu. Takové jednání je třeba hodnotit jako zjevné zneužití práva, které

nelze podřadit pod ochranu poskytovanou informačním zákonem. Samotné komerční využití informací není nutně zneužitím práva na informace. Naopak je v běžné míře využíváno, zmínit lze i některé rozsudky, ty se obvykle ale týkají jiných podmínek, a především jiného rozsahu obesílaných subjektů nebo požadovaných informací.

Žádost nemíří na stavební úřad povinného subjektu (ani jiné stavební úřady), jako konkrétní stavební úřad a jeho činnost. Žádosti jsou rozesílány na všechny stavební úřady v ČR, včetně těch nejmenších, a to jako formulářová žádost s identickým obecným textem. Rovněž z této skutečnosti lze dovozovat, že cílem není získání nějaké konkrétní informace o našem povinném subjektu nebo realizovat kontrolu konkrétního stavebního úřadu.

Zdejšímu správnímu orgánu je známo, že některé stavební úřady v poslední době častěji přistupují ke zpoplatnění vyhledávání informací dle sazebníku. Institut mimořádně rozsáhlého vyhledávání (§ 17 odst. 1 InfZ) však není vždy použitelný, neboť časová náročnost vyřízení žádosti (např. 3–5 hodin) nemusí kritérium „mimořádnosti“ naplnit. Současně však pravidelné podávání žádostí v kratších intervalech (např. čtvrtletně) může nasvědčovat snaze vyhnout se úhradě, která by při jednorázové roční žádosti byla zpravidla uplatněna.

V této souvislosti je nutné uvést - v ČR existuje více než 600 stavebních úřadů, přičemž žádosti jsou zasílány i těm nejmenším. Jejich opakované vyřizování představuje významnou kumulativní zátěž pro veřejnou správu, a to i v případech, kdy nejde o cílenou obstrukci konkrétního úřadu. Pravidelnost žádostí navíc může vést k obcházení úhrad za mimořádně rozsáhlé vyhledávání.

Při odhadu 600 úřadů, 4 žádostí ročně a 3–5 hodin práce na jednu žádost činí celková zátěž v přepočtu přibližně 2,5 až 4,2 mil. Kč ročně (při hodinové sazbě cca 350 Kč). Tyto náklady jsou hrazeny z veřejných prostředků, aniž by bylo vždy možné uplatnit úhradu.

Zdejší správní orgán upozorňuje, že přestože některé povinné subjekty (především pokud mají malou agendu stavebního úřadu) žádosti vyřizují, některé zpoplatňují, i tak ale představuje vyřizování žádosti určitou zátěž. Naopak pro žadatele jde o velmi snadnou automatizovanou činnost vedoucí ke značným ziskům s minimem nákladů, ať časových nebo finančních. Pokud by bylo více podobných subjektů, které zjistí snadnost zpeněžení získaných informací od veřejné správy, může se stát, že by povinné subjekty byly zahlceny pravidelnými odlišně formulovanými žádostmi takových firem, které by fakticky mohly paralyzovat činnost stavebního úřadu.

Správní orgán uzavírá, že žádosti žadatele naplňují znaky zneužití práva. Neslouží ke kontrole veřejné správy ani k analýze její činnosti, ale primárně ke komerčnímu využití získaných dat. Zákaz zneužití práva představuje obecný korektiv, který brání výkonu práva vedoucímu k neodůvodněné újmě jiných. Takový výkon práva nepožívá právní ochrany. Účelem InfZ je kontrola veřejné správy, která v daném případě zcela chybí. Žádosti sledují výlučně zpeněžení dat, a to i přes restriktivní přístup, který je při posuzování zneužití práva nutný. Hromadný charakter žádostí a jejich systematické zasílání stovkám úřadů potvrzuje jejich komerční účel. Správní orgán proto dospěl k závěru, že právo žadatele na informace nepřevažuje nad zákazem zneužití práva, a žádost odmítl.

Správní orgán rozhodl, jak je uvedeno ve výroku rozhodnutí, za použití ustanovení právních předpisů ve výroku uvedených.

Poučení účastníků:

Proti tomuto rozhodnutí lze podle ustanovení § 16 odst. 1 InfZ ve spojení s ustanovením § 83 odst. 1 správního řádu podat odvolání. Odvolání se podává Krajskému úřadu Moravskoslezského kraje prostřednictvím povinného subjektu, Městského úřadu Nový Jičín, do 15 dnů ode dne doručení písemného vyhotovení tohoto rozhodnutí.

Bc. Eva Slováčková
oprávněná úřední osoba